

BEGUNČEK

St.20. Bistrica na Dravi. 2. februarja
1946.

Danovanie

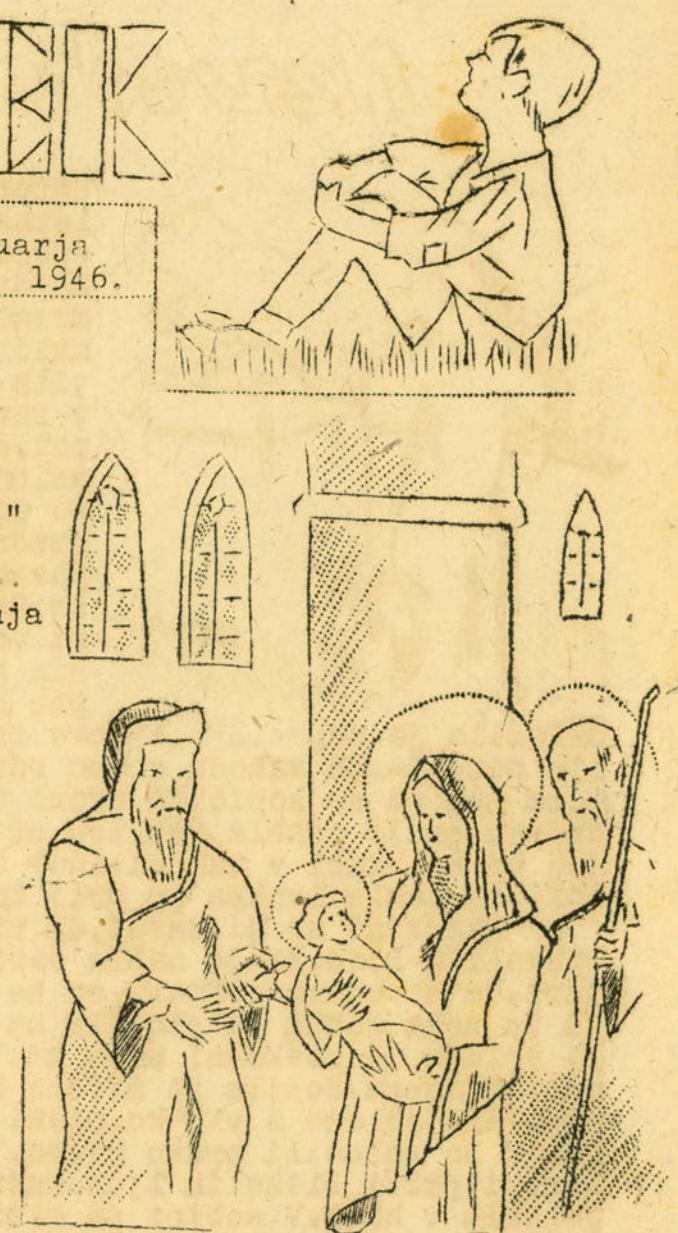
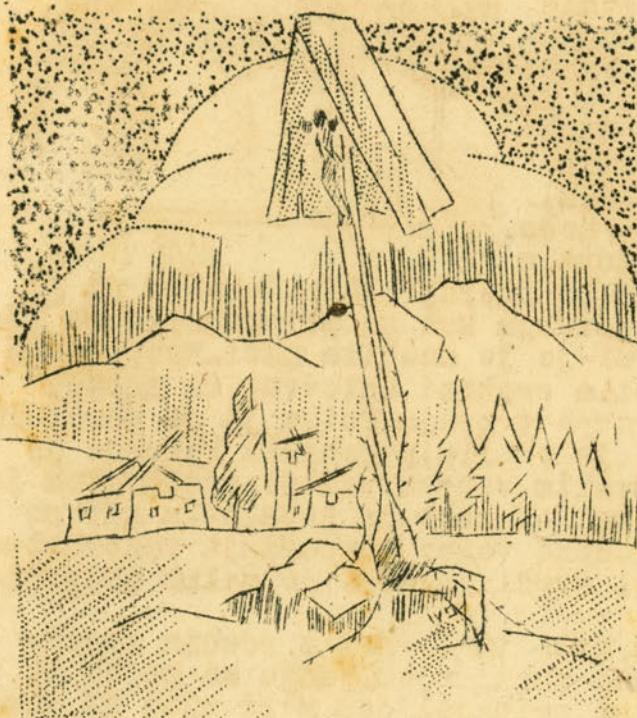
V tempelj poglej, kjer sina daruje
mati Marija in čuje:
"Prebodel bo dušo ti meč bolečin,
kaj vse še trpeti bo moral tvoj sin!"

Besede tolazbe ni slutnja trpljenja,
da moral bo Bog-glej-za ceno življenja
rešiti svet zlobe in zmot,
čeprav bo delil le dobrote povsod.

Prebodel bo meč bolečin...
Postal je Slovenec trpin...
Dolgo je trpel, bil kakor tlačan,
pet let bil od vseh potepstan,
kakor Kristus k smrti izdan.

Prebodel bo meč bolečin...
Od doma je moral zvest sin.
Z-apustil je bil domovino,
mater ljubečo - edino.

Prebodel bo meč bolečin....
Umreti bo moral tvoj sin...
Jokala slovenska je mati,
ker morala je darovati...

Tisoče mater zdaj jede,
tisoče mater zdaj vrode
prosi za svojega sina...
Vzela ga je domovina...

Strašno - enako trpljenje,
svetu poslano v rešenje,
je mater Marijo zadelo.
Ozri se na križ - na razpelot!

Upanja luč žasvetila
v temo je, da svet bo rešila,
ki zdaj obdaja nam duše,
od rojstva - mladosti-do ruše.

V templju je Bog darovan,
vsem voljnim v rešitev poslan.
Žasveti naj luč zveličavna,
vsem že je obljudljena zdavna!

Nosvogačka ženčica.

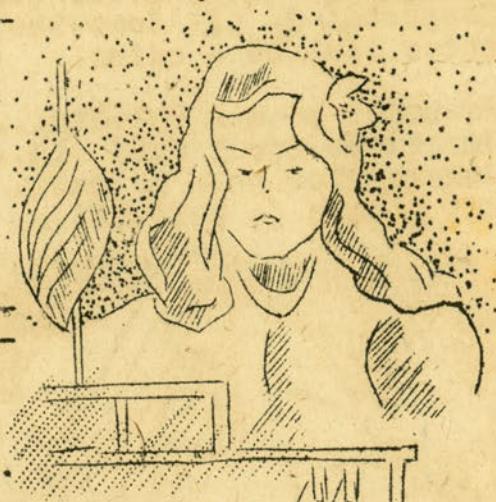

Sklenjeno je bilo, da gre Lenčka, šestnajst letna bajtarjeva hčerka iz gora v slubo k svoji botri, bogati kmetici, ki je stanovala na drugi strani gore. Prišel je dan ko je morala Lenčka oditi. Mati je zavila njeno malo balico v culico. Deklica se je poslovila od staršev, bratov in sestric in se v ranem jutru napotila bez goro. Poznala je pot, saj je že bestokrat hodila tod. Okrog poldneva je prekorakila gorski vrh. Globoko pod seboj je videla vas z botrino hišo. Trudna je bila in usedila se je na skalni parobek, da bi se odpobila od vročega sonca. Zaspala je - kajti, ko jo je zdramil hladni vetrč, je sonce že zahajalo in od plavnin sem se je vil sivi pajdolan. Morala je pač hiteti, da dospe pred nočjo v dolino.

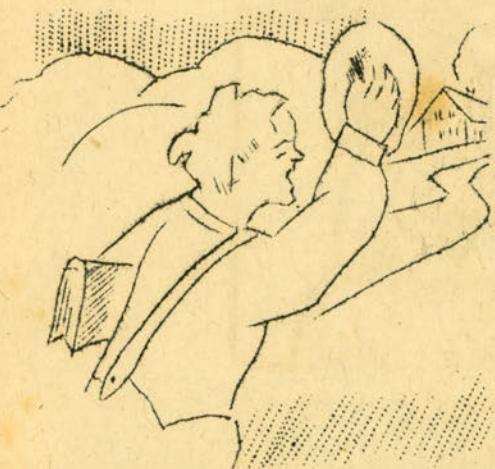
Sklenila je zapustiti široko izhojeno pot in se spustiti preko skal in nizdol. Na zahodu so še redeli vrhovi v zahajajočem soncu, a od gora sem so se kopile vedno temnejše maglje, plule so bliže in ne nadoma se je znašla deklica sredi valujobe sivine. Prestrašila se je. Kaj če se zgubi v teh višinah - če se žnobi, predno pride v vas. Bolj in bolj je tekla Lenčka in bolj in bolj se je zgoščevala sivina.

Naenkrat se ji zazdi, da vidi pred seboj malo hišico. V srcu je zahvalila Boga, da je našla varno zavetje. Usedla se je na klop poleg duri, da se oddahnje. Kmalu so se odprla vrata in neka gospa je stopila na prag. Bila je velika in vitka-ni bila kmetica, ampak odlična žena. Nosila je mlečno belo, bogato nagubano obleko z vlečko, njeni dolgi beli lasi so valovili preko hrbita. Velela je Lenčki priti bliže in ljubezljivo jo je peljala v hišo. V sobici na mizi so stale jedi. Gospa reče deklici, naj pogumno zajame in ko se je nasitila, ji ponudi prenodišče, ki je bilo kot puh mehko, pokrito s finim snežno belim platnom. Lenčka je budežno zasanjala in ustala naslenjega jutra okreplčana za pot. Toda gospa ji je rekla, da lahko ostane v službi pri njej, če hoče. Dobro se ji bo godilo, le pridno ba morala presti. Lenčka je pomislila: pri botri bo zmeraj težko delo - tu pa je vse tako majčeno, lepo, tako dobro, postelja kot za princeso, razen lepe gospe ni nikogar doma in presti-o! - jo je naučila mati. Res, pridna hoče biti! Ustala je v lepi sobi, dobila srebrni kolovrat in mnogo, mnogo, fine bele volne ji je dala gospa v prejo. Potem ji je pokazala, kako naj suka nit, da bo mehka in ko je predla, poganjala kolesce je pela: "Mehka volna, beli sneg, pred mrzlim vetrom var je svet!" Potem je predla Lenčka. Kolovrat se je sukal sam od sebe in lepa, bela nit se je navijala na vreteno. Potem je spredeno volno gospodinja razprostrala zunaj na planem in kot bi zapadel sveži sneg se je volna razpršila v zraku.

Globoko spodaj so stale vaške hiše in cerkev z rdečim zvonikom. Včasih se je bulo sem gori daljno zvonjenje. Ljudje na polju in v vasi so bili tako majčeni. Nihče ni prihajal sem gori. Niti ni gospa hodila dol in Lenčka - takoj se ji je to budno zdelo ni hrepenela po drugih ljudeh. Sedela je v ljubki malo hišici predla in dobro se ji je godilo.

POLANČEV JURČE.

Polančev Jurče je pred kratkim dovršil štirinajsto leto. Zavihtel je klobuk in dejal: "Sola, bodi zdrava!"

Tudi prifrknjen je bil baje malo naš Jurče; in nekateri so celo trdili, da mu v glavi nemara manjka toliko, kolikor bi lahko pripeljal v samokolnici okoli Smarne gore.

Kazal ter tudi imel pa je Polančev Jurče veliko veselje do čevljarskega. Zato so ga dali v uk k Smoletovemu Blažu.

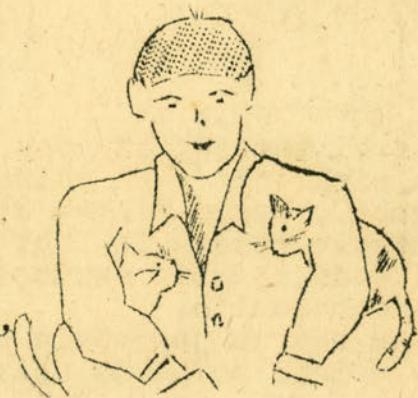
Minilo je leto in dan. In Jurče se je že naučil marsikaj, da, tudi poizkusil; največkrat čevljarskevo - kmeftro.

Nekega večera, preden odide mojster Smolé spat, veli učencu Jurčku, naj vrže kapico na čevalj. "Bom že," pravi Jurče ter vošči svojemu gospodarju lahko nob. Potem pribije precej visoko v steno žebelj ter začne metati svojo kapo nanj. Metal je in metal, metal do polnobi. Tedaj pa se prebudi čevljarski. Vidač, kaj dela Jurče, ga tako ujezi, da takoj drugi dan odpusti učenca Polančevega Jurčka.

- MUCKI -

Bilo je spomladji, ko je našel Milček dve mucki na podstrelju. V prvem trenutku ni vedel, kaj bi napravil; nato pa se je skorajžil in pobasal v svoj predpasnik svoji najdenki in odkoracal k materi. Na ves glas je klical žer dvorišče: "Mama, mace, muce!"

Mamica ni razumela, kaj kridi. Zato je prihitela na prag, da bi videla, kaj se je zgodilo. Milček jo je na vso moč mahal žer luže in kamenje k mami, da pokaže in pove, kaj je našel. Mucki sta se oglašali z jokajočim glasom, ker jih je Milček tako neusiljeno stiskal k sebi. Mamica je razklenila Milčkove roke in oprostila madice neprostovoljne jede. Oba sta gledala nova gosta, ki nista nehala mijavkati. Mamica je menila: "Gotovo sta mucki lačni" Zdaj se spomni Milček, da ima v žepu nekaj starih skorjic še iz onih časov ko je bil preveden sit. Pomolil je skorje muckama, a se je silno začudil, da tudi onidve ne marata skorje. Sklenila sta z mamico, da jima dasta mleka, čeprav je bil Milček mnenja, da ga ne zaslужita, ker noceta kruha. Domislil se je Milček, da v mrvi mucki ne moreta ležati, ker bi ju bilo gotovo strah. Zato jima je napravil ležišče v stari škatljici, ki je služila navadno njemu za voz. Napolnil je škatljico z mrvico ter pogrnil žer njo pisan robec, ki mu ga je že davno, davno prinesel Miklavž: in nanje položil potem živivi kepici. Mucki sta kmalu začeli presti. Milček ju je gledal in mehko mu je postalo pri duši. Nežno je pogladil spedi živaliči. Ko je žer nekaj časa stopila mamica v sobo, je spal tudi Milček na tleh poleg škatlje in sanjal o svojih muckah, ki sta mu bili v tistem času najlepši stvarici na svetu.

3.) Bila bi torej lahko dokaj srečna, če bi imela spretnega in bistromnega sina; toda njen edinec Jurček je bil tako reven na duhu, da so ga povsod, po vsem tistem kraju, imenovali: Jurček Neroda. Vendar je bil fant veselle narave in dobre volje. Nad vse rad bi vselej ustregel dobrim materi, toda njegova neumnost je blage namene vedno spremenila v nepričakovano polomijo.

4.) Nekega dne mu je dejala mati: Tu imas košarico jajc. Sama ne utegnem z doma, delati moram na njivi; pojdi jih toraj ti prodat na trg v Zabje mesto.

Dobro, mama, prodal bom jajca po ugodni ceni.

Ne brbljaj preveč po cesti in dobro pazi, da jih že spotoma ne pobiješ.

5.) Kar naravnost v mesto pojdem. In res! že jo je mahal proti Zabjemu mestu, s košaro pod pazduho. Ponosen je bil, da mu je mati naložila takov važen posek, zato se grede ni nikomu omoval, še za ptidi ni stikal, kot je bila to drugipot njegova navada. Ko je dospel na trg, je sedel na mesto, kjer je po navadi ostajala njegova mati in je čakal kupcev.

6.) Kar kmalu se mu je približal neki človek, ki se je sprehajal po trgu in ga pazljivo opazoval.

Ali so ta jajca popolnoma sveža? ga vpraša neznani sprehajalec.

Vsa so jutranja, je odgovoril Jurček.

Rad bi kupil celo košaro, ampak poprej se moram prepričati, ali so res tako dobra kot pravili.

Vzemite eno in ga ubijte, videli boste, da se ne lžeš.

Tujec je vzel eno jajce in ga ubil. Toda nenadoma je na videz osupnil, kajti namesto rumenjaka se mu je na dlani pokazal krasen cekin, katerega je hotel možakar kar najhitreje utajiti, toda zlatnik se ni mogel izogniti budnim Jurčkovim obem. Fante pa je vendar mislil, da se je prevaril.